

Do's & don'ts

Verduurzaming én vitalisering van je kerkgebouw

In Ridderkerk-Bolnes werd het kerkgebouw niet alleen energiezuinig, maar ook sociaal vitaal gemaakt. Wat kun je als kerkrentmeester leren van de winnaar van de derde prijs bij de VKB-MercerMarsh Award 2025?

TEKST WILNANDA HUKOM BEELD WILLEM JAN DE BRUIN FOTOGRAFIE

Do's

Begin met de basis

Voordat je investeert in grote systemen zoals warmtepompen of zonne-energie, moet de basis op orde zijn. In Ridderkerk-Bolnes werd eerst het glas vervangen en de kruipruimtes geïsoleerd. Vervolgens zijn alle lampen vervangen door energiezuinige ledverlichting. Door eerst de energievraag omlaag te brengen, worden latere investeringen effectiever én goedkoper.

Betrek vrijwilligers actief

Gebruik de vakkennis binnen je gemeente. In Ridderkerk deden (gepensioneerde) gemeenteleden het merendeel van het werk zelf, van technische klussen tot het beheer. Dat bespaart enorm én vergroot de betrokkenheid. Belangrijk daarbij is wel de vrijwilligers waardering te geven voor het werk dat zij doen. Hierdoor, en door goede begeleiding en communicatie, voelen zij zich mede-eigenaar van het succes.

Investeer in slim gebouwbeheer

Dankzij domotica en slimme thermostaten kan vanuit huis de verwarming per zaal geregeld worden. Praktisch én energiebesparend: de verwarming staat niet langer aan dan noodzakelijk en doordat het niet op locatie geregeld hoeft te worden is de belasting voor de vrijwilliger veel minder groot.

Zet in op multifunctioneel gebruik

In Ridderkerk-Bolnes wordt de kerk nu intensief gebruikt door wijkorganisaties én een tweede geloofsgemeente. De verhuurinkomsten zijn inmiddels net zo hoog als de vrijwillige bijdragen, terwijl de energiekosten hiervoor geen belemmering meer zijn. Hierdoor is het gebouw niet alleen financieel klaar voor de toekomst, maar ook een plek van verbinding met de buurt.



Don'ts

Denken dat je alles zelf weet

Schakel op tijd een energieadviseur in. Misschien zijn er mogelijkheden waar je zelf nog niet aan had gedacht. En zonder deskundig advies loop je het risico verkeerde keuzes te maken of subsidies mis te lopen.

Investerings niet goed doorrekenen

Neem de tijd om goed over investeringen na te denken: is het haalbaar en rendabel? Energieopslag klinkt bijvoorbeeld mooi, maar is momenteel nog heel kostbaar.

Kennis bij één persoon beleggen

Slimme technieken zijn handig, maar kwetsbaar als één vrijwilliger alles weet. Zorg voor overdraagbare systemen en duidelijke handleidingen, zodat taken gemakkelijk kunnen worden overgenomen als dat nodig is. Denk daarbij ook aan de toekomst. Nieuwe installaties vragen onderhoud. En wie beheert het systeem over 5 of 10 jaar?

Alleen vertrouwen op incidentele subsidies

Subsidies zijn een mooie start van een verduurzamingstraject, maar structurele inkomsten uit verhuur of co-gebruik zijn cruciaal voor de lange termijn. Maak hiervoor een duurzaam exploitatieplan.

Te lang wachten

Wacht niet tot je kerkgebouw al een financiële last wordt. Begin op tijd met plannen maken, oriënteren en samenwerken, dan is er veel meer mogelijk.

Tip



Meer weten?

Wil je meer leren van dit verhaal? Scan de QR-code en lees een uitgebreid interview met de voorzitter van het college van kerkrentmeesters Jan Luijendijk en penningmeester Joost Trouw over dit project.

Of beluister Podcast #31 met alle winnaars van de VKB-MercerMarsh Award 2025 via www.kerkrentmeester.nl/podcast.